

ההליאה?

אבל אני שאשר חובב ולא אקבל כסף. אחר הפגישה לקחו אותי לביתו של לוקי. שם נערכה לכבודי קבלת-פנים כזאת שאני לא רוצה לפרס אותה בדיוק. אחרת כל ה"שחקנים" שלנו הופכים מיד למיקצועיים. בפעם הראשונה אכלתי בשר איילים יבש. את הפעם יש לי עד היום בפה. שאלו אותי על ישראל, אם כדאי לעלות ומה יוכלו לעשות כאן, ואם בטוח בכלל לחיות בארץ בגלל המלחמה עם הערבים. אמרתי להם שלדעתי זה המקום הטוב ביותר ב"עולם. מהרגע הראשון נתתי להם להבין שאני לא שאשר שם. סיפרתי על הקשיים הכלכליים שלי, כי הם ידעו על כך מצדוני הארץ שצוטטו שם.

סידרו לי חדר בחהילה המפוראת של לוקי מתיוס. כבר למחרת עליתי בפעם הראשונה על מיגרוס הכדורגל של המועדון. זה הזכיר לי את מיגרס באסה ביסו. השח"קנים קיבלו אותי בצורה לבבית מאוד ועזרו לי להתגבר על הרגשת הרוח. היו לי קשיי שפה מסוימים, אבל בספורט לא הייתי צריך לדבר הרבה. דיברתי ברגליים ובסביבה שבה גרתי הסתדרתי מהר מאוד, בעזרתה של רונה בת 18, בתו הנחמדה של לוקי מתיוס. שידעה כמה מילים עבריות, אותן למדה בבית-הספר היהודי.

באימון הראשון קשה היה לי לראות את הרמה שלהם. יש להם כושר גופני מצויין. הם מהירים, שולטים יפה בכדור ומשחקים מישחק אנגלי עם מסירות ארוכות. אין זה בדיוק אופן המישחק שאני הורגלתי לשחק בו וקשה היה לי לדעת איך אסתגל לשיטה החדשה.

בשבוע הראשון לא יצאתי כלל מהבית. רציתי לנוח ולהתכונן להופעת הבכורה. הגעתי לשם ביום שלישי בלילה. למחרת נתקיים אימון אחד וכעבור יום — עוד אימון. ביום שבת נתקיים המישחק הראשון.

★ ★ ★ הניבחות הראשון

ה לא היה מישחק בעל חשיבות גדול לה במיוחד. שיתקנו נגד אחת מקבוצות התחתית בליגה המיקצועית, שחוף ממנה יש עוד ליגה ב"לחובבים". יש שם 15 קבוצות בליגה המקצועית, החובבים מתחלקים לפי מהוות. בדרך כלל היה מישחק כזה, כתנאים רגילים, מושך לכל היותר אלפים צופים. אבל הפירוטומת לה זכה בואי בעתו. גם, והוא בחוגי היהודים-המקומיים, הביאו למיגרס, באותו יום, לא פחות מחמשת אלפים צופים.

היו לי לפחות שלוש סיבות מצוינות להתרגש. ראשית, ראשית, היתה זו פעם ראשונה שאני משחק בקבוצה זרה, שאין לי עם אנשיה אפילו לשון משותפת. שנית, רציתי לעשות רושם ראשון טוב. שלישי, היה רעש גדול בציבור ובעיתונים על ההישגים שלי בארץ ובמישחקים הטרום-אולימפיים נגד יחון ויוגוסלביה ובמיוחד בקשר לשני ה"שערים" שלי במישחק עם ניבחות אנגליה הצעירה.

הפירוטומת הזאת לא הוסיפה לי, בעצם, שום דבר. להיפך: היא הוסיפה לי הקבוצות היריבות, שאיתן שיתקנו, דאגו להציב עלי תמיד שני שחקנים, כדי לשמור עלי אישית. במישחק הראשון לא בלט שהם רוצים לפגוע בי. הם רק שמרו עלי, אבל הצלחתי להתגבר עליהם. התרגלתי לאחירה מיד עם הפתיחה. היה לי קשה להסתגל לשיטת המישחק, אבל בכל זאת הצלחתי להשתחרר משומרי הראש שלי ולהבקיע שלושה שערים מתוך ששה שהבקיעה קבוצתי. המשחק הסתיים בתוצאת 6:0.

אחרי המישחק רצו אלי כל הילדים וגם מבוגרים כדי לקבל אוטוגרפים. הייתי מורקף בהמון חתיכות צעירות. דרר-אנב, נהג שכדאי היה, לדעתי, ללמוד אותו ולהנהיגו אצלנו, הוא שאחרי כל מישחק מומינה ה"קבוצה המארכת את היריבה למועדון, ושם עורכים קבלת-פנים ומסיבה עם ארוחה טובה. אפשר לריב קצת בזמן המישחק ולפעמים אפילו להרביץ פה ושם, אבל אחרי שריקת-הסיום כולם שבים להיות חברים.

★ ★ ★ הבנות מתכבשות עלי

אחרי המישחק הראשון ניגשו אלי השחקנים ואנשים מהקהל, לחצו לי את

היד ואמרו: "גוד גייס, חל דן". אחרי ה"מישחק הוצפתי בהצעות מבחורים יהודיים, שרצו לקחת אותי למסיבות ולבילויים. אבל לצערי לא יכולתי לצאת איתם, כי היה לי חבר שהייתי יוצא רק איתו. זה היה אוברי קפלן, שחקן ניבחות דרום אפריקה בכדור-מים, שביקר לא פעם בארץ ועומד בהשפעתו לבוא ארצה להשתקע. אני נזכר בכאב-לב בסדרה-היום שאני מאי חל לכל ידידי. כאשר הייתי קם בשעה עשר, היה זה מוקדם מאוד. ארוחת-הבוקר הונשה לי מיד על-ידי העוזרת הכושית. כאשר קמרתי מוקדם יותר, גרמו לדבר צלצולי-הטל"פ פון של עשרות הבנות היהודיות שניסו להתלבש עלי. לוקי הציע להעמיד אדם מיוחד שיענה על הצלצולים. אחרי הארוחה, הייתי יוצא העירה במכונית של אוברי לארוחת צהריים בעיר, או נסעתי להתארח אצל יהודים עשירים, שהיו לוקחים אותי לסיורים בבתי-חרושת או במיכרות-זהב. מה שהשאיר עלי רושם קשה הוא ה"יחס של הלבנים, ובתוכם גם היהודים, אל העובדים הכושים. באחד המיקרים, כש ביקרתי במיכרת-זהב, בא אחד העובדים ה"כושיים והראה לבעל-המיכרה היהודי חלק ממכונה שנשבר. הבוס התנפל עליו כך, ש"חשבתי שהוא רוצה להרוג אותי.

★ ★ ★ מבוטח בי"ט ארץ ל"ש

במישחק הראשון שיתקתי חזק מר"כני, אבל במישחקים האחרים ביקשתי שיתנו לי לשחק מקשר מאחורי. קיבלתי גליה מיסלה מירמוביץ, מאמן מכבי תל-אביב. הוא ידע מה שעשוי לי שם והציע לי לבקש מהמאמן להציב אותי מאחורי. כך הייתי מתחמק קצת משומרי הראש שלי ומאפשר לשחקנים האחרים להבקיע שערים. רק במישחק הראשון היה לי קשה עם השיטה האנגלית. במישחק השני, במקום שאני אתאים את עצמי לשיטה שלהם, הם התאימו את עצמם אלי. התחילו לשחק מישחק עם מסירות קצרות שאליו אני רגיל מהארץ.

בעיה רצינית אחרת הייתה איך לבלות בערב — ועוד יותר: עם מי? היו לי המון הצעות-בילויים ולא ידעתי באיזו לבחור. הייתי מתייעץ עם איברי, שהיה מדרך אותי עם מי ללכת ולאן. שבת אחת, היה לקבוצה שלי הופס והיו מנתי לשחק בלורצו מארקס, בירת מומ"ב. ביק. מנהל הקבוצה לא הרשה לי לשחק

ארץ עולם

ראגני פרק נושא את רפי על כתפיו וכתפי אחד מחניכיו במניית לתרבות הגוף שהקים ביוהאנסבורג. מר עולם קיבל את רפי לא נים, הצליח להביא בעקבותיו עשרות צעירים נוספים, שבאו לראות את רפי המפורסם.

★ ★ ★ את הבטחתי קיימתי

עבור שני שנות שבוטחתי הומונתי לשחק בנבחרת מתוו טראנסחל, שהיא למעשה ניבחות דרום-אפריקה. אך שוב פחד המנהל לוקי מתיוס לתת לי לנסוע לשחק. הוא שמר אותי למישחקי הליגה. מישחקים אלה חשובים יותר אפילו ממישחקי הנבחרת. החחיה הגדולה ביותר שלי בדרום-אפריקה לא הייתה דוקא בספורט, אלא באחד הטיוולים. נסענו עם מכונית לביקור בגן החיות. הוא קצת שונה מגן החיות בתל-אביב. זהו גן שגודלו, בערך, כמו כל

לוקי ידע על ההצעות שקיבלתי משתי ה"קבוצות האחרות. היא לא אמר לי מה לעשות. אבל גם לא עלה בדעתי לעבור לקבוצה אחרת אחרי היחס המצויין שהיה לי מצידם. כשעזבתי אותם, הובילה הקבוצה בראש הליגה, עם סיכויים מצויינים לזכות באליפות.

כל הומן הייתי בקשר עם הארץ. עם משפחה, חברים, עם המאמן וראש מחלקת הכדורגל, מרדכי עצמון. הם כתבו לי שאחזור ארצה. הבטיחו לי שיעשו הכל כדי לסדר אותי. לי אישית נתן הטיוול הזה חחיה של נסיעה. פעם ראשונה עזבתי את הארץ לבד. שיתקתי לראשונה בקבוצה מיקצועית. היו אלה החודשיים היפים ביותר שהיו לי בחיי.

כאשר נסעתי, השמיצו אותי, כתבו שאני רוצה ללכת. לא האמינו שאני נוסע. בימי נסיעות של עוד כמה שחקנים כדי להוכיח שכמוהם גם אני, לא אנשים את הנסיעה. אינני חושב שאני צריך להשיב לאותם עת"מאים ועסקנים שהכריזו שכל הנסיעה מבורימת למטרות סחיסה, ושאין לי אפילו חוזה. הם התבדו, נסעתי, וכמו שהבטחתי — חזרתי.

אני מקהה שנסיעתי לימדה את עסקני הכדורגל בארץ לפחות לקח אחד: יכולתי להסתור שם כתנאים מצויינים. כמוני ישנם בארץ עוד כמה שחקנים וספורטאים אחרים, הם מוכנים להקדיש הכל לספורט, אבל רק כשהיו בטוחים שבשעה שתיגמר הקאריירה הספורטאית שלהם לא ילכו לחפש יום עבודה.

הבטיחו לי הרבה לפני שנסעתי, במכ"תבים מהארץ ואחרי שחזרתי. אני את שלי קיימתי. עכשיו אני מחכה לראות אם הם קיימו את שלהם.

בבית דקות ספורות אחרי שחזר מסדרה-התעופה בלוד, מראה רפי לוי ליוסל"ח מרימוביץ, מאמן קבוצתו מכבי תל-אביב, את שטון החוב שקיבל כמזכרת ממרחיו בדרום-אפריקה, בעת מסיבת הפרידה שערכו לו לפני נסיעתו חזרה לישראל.